

POSTANOWIENIE

19 kwietnia 2023 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Jacek Widło

na posiedzeniu niejawnym 19 kwietnia 2023 r. w Warszawie,
w sprawie z powództwa M. M. i D. M.
przeciwko Bank spółce akcyjnej w W.
o ustalenie,
na skutek skargi kasacyjnej Bank spółki akcyjnej w W.
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie
z 27 października 2021 r., I ACa 569/21,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Pozwany Bank S.A. w W. wniósł skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 27 października 2021 roku w sprawie z powództwa D. M. i M. M. o ustalenie zaskarżając ten wyrok w całości, wnosząc o jego uchylenie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący powołał się na występujące w sprawie istotne zagadnienie prawne sprowadzające się do potrzeby odpowiedzi na pytanie: „czy przy dokonywaniu oceny stosunku prawnego, którego dotyczy zarzut zastosowania niedozwolonych postanowień umownych, tj. art. 385(1)k.c. oraz art. 385(2) k.c. w zw. z art. 58 § 1 k.c. oraz art. 189 k.p.c. oraz w zw. z art. 6 ust. 1 oraz art. 7 Dyrektywy 93/13 sąd powinien uwzględnić także podstawowe zasady porządku prawnego w Polsce oraz w Unii Europejskiej, takie jak zasada proporcjonalności, równości oraz pewności

prawa? W szczególności: czy orzekając o konsekwencjach uznania postanowień umowy za niedozwolone, Sąd może zastosować sankcję skrajnie korzystną dla konsumenta, ale prowadzącą do naruszenia zasady proporcjonalności, pewności prawa i równości?

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Sformułowanie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w oparciu o potrzebę wykładni przepisów prawa budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.) wymaga wykazania, jaki konkretny przepis prawa, zastosowany w danej sprawie, jest przedmiotem rozbieżnej wykładni w orzecznictwie i na czym rozbieżność ta polega, co wymaga przytoczenia orzeczeń sądów wydanych w takich samych lub zbliżonych stanach faktycznych, względnie, jaki ewentualnie przepis prawa, zastosowany w konkretnej sprawie, wymaga interpretacji ze strony Sądu Najwyższego, z czego potrzeba ta wynika i z jakich powodów dotychczasowy dorobek doktryny i orzecznictwa jest w tej mierze niewystarczający. Konieczne jest ponadto, podobnie jak w przypadku przyczyny kasacyjnej określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., wykazanie związku między oczekiwaną od Sądu Najwyższego wykładnią prawa a wynikiem postępowania kasacyjnego (zob. np. postanowienia Sądu Najwyższego: z 15 października 2002 r., II CZ 102/02; z 29 lipca 2015 r., I CSK 980/14; z 19 czerwca 2018 r., IV CSK 56/18).

Należy zauważyć, że istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest zagadnienie nowe, nierozwiązane dotychczas w orzecznictwie, którego wyjaśnienie może przyczynić się do rozwoju prawa. Zagadnienie prawne powinno, przede wszystkim, być sformułowane w oparciu o okoliczności mieszczące się w stanie faktycznym sprawy wynikającym z dokonanych przez sąd ustaleń (postanowienie Sądu Najwyższego z 7 czerwca 2001 r., III CZP 33/01), a jednocześnie być przedstawione w sposób ogólny i abstrakcyjny tak, aby umożliwić Sądowi Najwyższemu udzielenie uniwersalnej odpowiedzi, niesprowadzającej się do samej subsumpcji i rozstrzygnięcia konkretnego sporu (postanowienia Sądu Najwyższego: z 15 października 2002 r.,

III CZP 66/02; z 22 października 2002 r., III CZP 64/02; z 5 grudnia 2008 r., III CZP 119/08).

W sprawie niniejszej skarżący w zagadnieniu prawnym po pierwsze, odwołał się nie do konkretnych przepisów prawa z których można wyinterpretować normy prawne ale do kwestii stosowania zasad prawnych -wynikających z porządku prawa Unii Europejskiej oraz wynikających z Konstytucji RP (zasada proporcjonalności, równości oraz pewności prawa) - które nie mają charakteru normatywnego (wiążącego). Stanowią one bowiem reguły kierunkowe dla stosowania norm prawnych, z uwzględnieniem szczególnych uwarunkowań stanu faktycznego ale i kontekstu stosowania konkretnych norm prawnych. Po drugie, zagadnienie prawne nie wskazuje na wariantowy i możliwy do zastosowania sposób wykładni art. 385 k.c., art. 58 § 1 k.c. oraz przepisów art. 6 ust. 1 i art. 7 Dyrektywy 93/13 proponowany przez skarżącego, który pozwalałby na rozstrzygnięcie sprawy niniejszej albo innych spraw podobnego rodzaju. Po trzecie, nie wykazano jaki wpływ ich wykładnia dokonana przez Sąd Najwyższy miałyby na wynik w sprawie niniejszej. Po czwarte, analiza tych zasad ma charakter abstrakcyjny i dotyczy wzorców wynikających z prawa Unii Europejskiej (jego orzecznictwa) i Konstytucji RP. Tak określone zagadnienie prawne przy sformułowaniu wzorców normatywnych należałoby do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej. W uchwale z dnia 29 kwietnia 2022 , III CZP 77/22, Sąd Najwyższy wskazał że wyjaśniono już wielokrotnie, iż w sprawie wykładni prawa unijnego, niezbędnej do oceny kolizji prawa krajowego z prawem unijnym, wyłącznie właściwy jest Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej.

Okoliczność, że Sądy przyjęły skutek nieważności umowy łączącej strony w związku ze stwierdzoną abuzywnością niektórych klauzul umownych (por. uchwałę Sądu Najwyższego z 29 czerwca 2007 r., III CZP 62/07, oraz uchwałę składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z 7 maja 2021 r., III CZP 6/21, a także wyroki Sądu Najwyższego: z 30 maja 2014 r., III CSK 204/13; z 1 marca 2017 r., IV CSK 285/16; z 24 października 2018 r., II CSK 632/17, z 7 lutego 2023, II CSKP 1541/22), w świetle ugruntowanego orzecznictwa TSUE i Sądu Najwyższego, nie może być samo w sobie uznane za naruszenie zasad proporcjonalności, równości czy pewności prawa. Sąd Najwyższy podkreśla, że niedozwolone postanowienie

umowne (art. 385¹ § 1 k.c.) jest od początku, z mocy samego prawa, dotknięte bezskutecznością na korzyść konsumenta, który może udzielić następnie świadomej i wolnej zgody na to postanowienie i w ten sposób przywrócić mu skuteczność z mocą wsteczną (uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z 7 maja 2021 r., III CZP 6/21).

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 1 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

[SOP]

[ł.n]